

Pròxim objectiu català: la fira de Leipzig el 2020

◆◆◆◆◆ I.L.

“E l període més positiu per a la internacionalització de la literatura catalana ha coincidit amb els anys de crisi, i això és molt revelador del grau de competitivitat dels autors catalans”, avalua des de Frankfurt el director de l’Institut Ramon Llull, Àlex Susanna, mentre revisa que només per a aquesta tardor s’han traduït obres de Marta Rojals i Víctor Català a l’italià; Miquel de Palol al francès; Care Santos al suec; Francesc Trabal al neerlandès; Pere Gimferrer, Mercè Rodoreda, Josep Maria de Sagarra i Toni Sala a l’anglès, els tres últims per als Estats Units, i l’*Incerta glòria* de Joan Sales a l’alemany, que es va publicar al mes de setembre.

A Frankfurt el Ramon Llull ha arribat al rècord de 125 reunions, i les expectatives són ben bones. “Dimecres vam acordar que el 2017 farem un primer focus de literatura catalana a la Fira del Llibre de Leipzig que ens permetrà portar-hi entre cinc i vuit autors. La perspectiva és que el 2020 Catalunya en serà la convidada d’honor”, avança a l’ARA Susanna.

Dinàmica de creixement

A la Fira del Llibre de Frankfurt els editors catalans respiren optimisme. Raig Verd va tenir nas quan el 2013 va comprar els drets d’una obra de la guanyadora del Premi de la Pau d’aquella edició de la fira, Svetlana Aleksíevitx, flamant Nobel de literatura. “Vam fer bingo, però podia haver sigut un llibre més dels que costa donar-los visibilitat”, explica l’editora de Raig Verd, Laura Huerga. Justament d’aquí nou dies surt a la venda *Temps de segona mà. La fi de l’home roig*, en què Aleksíevitx tracta la transformació del comunisme al capitalisme a la desapareguda

Unió Soviètica. “Apostar per traduir un assaig de 550 pàgines del rus al català era molt arriscat. Però vam tenir la sort d’encertar-la”, admet Huerga.

El ritme és frenètic. Els editors tenen reunions cada mitja hora. “Els que fa uns anys veníem a Frankfurt a veure què es publica pel món i a comprar drets per editar en català ara també venim a vendre. Que Catalunya fos la cultura convidada a la fira el 2007 va ajudar molt a l’actual dinàmica creixent del nostre sector”, destaca el president de l’Associació d’Editors en Llengua Catalana, Albert Pèlach.

“S’ha acabat la cançó del plany, però cal mirar i llegir molt a l’hora d’apostar per una determinada obra”, contrasta Eugènia Broggi, de l’editorial L’Altra. “Hem vist moltes coses. I de les cites que hem tingut en poden sortir dos o tres llibres per a la casa, segur”, reconeix Sandra Ollo, editora de Quaders Crema i Acantilado, que s’ha centrat en ficcions molt literàries i en assajos. “Cada editorial té el seu perfil i el seu olfacte”, confirma Jorge Herralde, d’Anagrama, l’editorial que ha aconseguit els drets d’un nou fenomen holandès i de la novel·la *Non luogo a procedere*, de Claudio Magris, sobre el Museu de la Guerra de Trieste.

Edicions 62 ha contractat els drets en català de la novel·la *Fever at dawn*, de l’hongarès Peter Gárdos, sobre la postguerra; del nou llibre de Delphine de Vigan, *D’après une histoire vraie*, i d’una de les novel·les de suspens que s’està convertint en fenomen mundial, *The book of mirrors*, del romanès Eugene Chirovici. “És interessant que hi hagi novel·les que ens expliquin un present tan canviant”, diu l’editora d’Edicions 62, Pilar Beltran. Tot sigui per atraure més lectors.◆◆

EDITORS I AGENTS DE TOT EL MÓN ENCADENEN REUNIONS EXPRES CADA TRENTA MINUTS. GETTY

als -1,08 bilions d’exemplars el 2013- al davant d’un estand esotèric amb temes com “Ajuda, el meu gos no és educable...”

En general, no hi ha a la vista cap fenomen editorial impactant ni cap gènere trencador en aquesta edició de la fira de Frankfurt. La tendència ha sigut oferir més obres temàtiques que per gènere. I l’oferta ha sigut més de quantitat que de qualitat, asseguren editors experts. Tot i així, s’ha mantingut el predomini de la novel·la negra (amb els èxits de *Lanoia del tren*, de Paula Hawkins, o la represa de la sèrie de Stieg Larsson), i s’ha consolidat el gènere conegut com el *young adult*, llibres per a joves que són cada cop més llegits per adults.

Mil escriptors

Franzen, Allende i Knausgård, alguns dels noms estrella

Al voltant de mil escriptors han acudit a l’esdeveniment literari de Frankfurt, entre els quals, la xilena Isabel Allende, el nord-americà Jonathan Franzen o el noruec Karl Ove Knausgård. Tots són a la llista d’autors amb els llibres més venuts de la tardor. Tampoc hi han faltat grans noms com Umberto Eco i Salman Rushdie, que també presenten nous llibres. Però no es podria considerar que cap autor estrella hagi marcat l’esdeveniment

LA MAJORIA D’EDITORS ADMETEN QUE HAN ESTAT BUSCANT UN BON LLIBRE DE REFUGIATS, UN DELS TEMES CANDENTS

o destacat per damunt dels altres.

Aquest 2015 també ha sigut un any de comiats: l’últim llibre del premi Nobel Günter Grass, mort a l’abril, l’han presentat a Frankfurt. *Von Endlichkeit (De finitud)* inclou prosa curta i il·lustracions del mateix autor. La publicació sobre literatura *The Bookseller*, en la seva edició per a la Fira de Frankfurt, va escriure un obituari de l’agent literària catalana Carmen Balcells.

El convidat d’honor Indonèsia, primer país del Sud-est Asiàtic

La Fira de Frankfurt ha tingut com a convidat d’honor aquest any el seu primer país del sud-est asiàtic, Indonèsia, presentat com el territori amb més població islàmica del món i que des del 1998 ha evolucionat cap a la democràcia. Al marge que s’ha fet evident un gran problema logístic -pràcticament no hi havia traductors de la llengua oficial, la *bahasa-*, han destacat prominents autores del país com Ayu Utami o Laksmi Pamuntjak, que van viure de ben joves el canvi democràtic i aporten una documentació molt personal de l’època. Novament la política afecta l’àmbit privat. Holanda i Flandes seran els convidats d’honor a la Fira de Frankfurt l’any que ve, com ja ho van ser el 1993.◆◆